

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра мовної підготовки і комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМР факультету інженерних
систем та екології

Олександр ПРИЙМАК /
«01» липня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Академічна доброчесність та академічне письмо

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
183	Технології захисту навколишнього середовища, ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»

Мова викладання: *українська*

Розробники:

Алла КОБЗАР, доц, к.філол.н.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мовної підготовки і комунікації:
Протокол № 8 від «13» червня 2024 року

Завідувачка кафедри

(підпис)

/ **Світлана РУБЦОВА** /

Схвалено гарантом ОНП «ТЗНС»

Гарант освітньої програми

(підпис)

/ **Віктор МІЛЕЙКОВСЬКИЙ** /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності 183 «Технології
захисту навколишнього середовища»

Протокол № 8 від «30» червня 2024 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2024-2025 рр.

шифр	Назва спеціальності	Форма навчання:							денна, вечірня				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних			С.р.								
				Разом	у тому числі										
					Л	Лр		Пз	КП	КР	РГ	К.р			
183	Технології захисту навколишнього середовища	3,0	90	24	14		10	66				1	Залік	2	

Мета та завдання навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та академічне письмо»

Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс):
«Академічне письмо» на основі магістерського рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=4461>

Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни є вдосконалення академічної культури аспірантів, розвиток їхніх професійних компетентностей у сфері усного та писемного академічного мовлення, що забезпечує створення конкурентоспроможних наукових текстів та презентацій. Дисципліна сприяє:

- усвідомленню значення академічної доброчесності як базового принципу науки й освіти;
- формуванню навичок критичного, логічного та аналітичного мислення;
- розвитку уміння створювати оригінальні академічні тексти, що відповідають вимогам як національних, так і міжнародних стандартів;
- оволодінню сучасними інструментами підготовки, редагування, перевірки та просування результатів досліджень;
- виробленню практики академічної відповідальності у професійній та науковій діяльності.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є теорія, методологія та практика створення якісних академічних текстів, призначених для оприлюднення результатів наукових досліджень, підготовки до публікацій у фахових і міжнародних наукових виданнях, а також для презентації проєктів досліджень у форматі заявок на гранти та інші форми залучення фінансування. Курс охоплює як нормативно-правові й етичні аспекти академічної доброчесності, так і практичні інструменти академічного письма, необхідні сучасному науковцю для успішного функціонування у глобальному науково-освітньому просторі.

У межах дисципліни аспіранти досліджують:

- принципи академічної доброчесності та механізми їх дотримання в освітньому й науковому середовищі;
- роль наукової етики в особистісному та професійному розвитку дослідника;
- академічну культуру науковця, що включає мовленнєву грамотність, відповідальність, об'єктивність, відкритість і прозорість дослідницької діяльності;
- природу та форми академічного плагіату, причини його виникнення, наслідки для наукової спільноти та шляхи запобігання;
- стратегії створення якісних наукових текстів: від ідеї – до публікації та подальшої наукової дискусії.

Завдання навчальної дисципліни

1. Теоретична підготовка:
 - засвоєння нормативно-правових засад академічної доброчесності в Україні та світі;
 - ознайомлення з міжнародними практиками академічної комунікації;
 - формування розуміння стандартів академічної етики та відповідальності.
2. Формування академічної культури дослідника:
 - розвиток уміння вести науковий діалог, брати участь у дискусіях, аргументовано відстоювати власну позицію;
 - підвищення рівня академічної грамотності, коректного використання термінології та наукового стилю;
 - набуття навичок усного наукового мовлення для презентацій на конференціях і захисті досліджень.

3. Практика академічного письма:
 - оволодіння методикою підготовки наукових статей, анотацій, тез, рецензій, дисертаційних текстів, монографій;
 - навчання структуризації наукового тексту (постановка проблеми, мета, методологія, результати, висновки);
 - розвиток умінь працювати з науковими базами даних і сучасними бібліографічними менеджерами.
4. Запобігання академічній недоброочесності:
 - усвідомлення різновидів академічного плагіату (самоплагіат, компіляція, фабрикація, фальсифікація даних тощо);
 - вивчення механізмів перевірки наукових текстів на плагіат;
 - набуття компетентності у сфері дотримання авторського права та інтелектуальної власності.
5. Розвиток практичних умінь для публікаційної діяльності:
 - оволодіння технікою оформлення бібліографії та цитування відповідно до стандартів (APA, MLA, Chicago, Harvard, ДСТУ);
 - засвоєння принципів написання грантових заявок, проєктних пропозицій, дослідницьких планів;
 - розвиток навичок редагування, коректури та підготовки текстів до оприлюднення.

Зміст навчальної дисципліни

1. Академічна доброочесність: сутність, принципи, міжнародний досвід.
2. Кодекс честі науковця: етика відповідальності та довіри.
3. Право інтелектуальної власності та авторське право.
4. Академічна доброочесність у сфері освіти й науки.
5. Наукова етика в умовах глобальних викликів.
6. Культура усного наукового мовлення: виступи, презентації, дискусії.
7. Академічне письмо: жанри, структура, стиль.
8. Академічна грамотність і культура тексту.
9. Плагіат: причини, форми, наслідки, профілактика.
10. Наукова стаття як жанр академічної комунікації.
11. Цитування та бібліографія: правила, стилі, інструменти.
12. Академічне письмо на практиці: поради, методики, приклади.
13. Академічна доброочесність як простір практичних дій: технології перевірки, бази даних, цифрові сервіси.

Структура робочої програми дисципліни

Робоча програма дисципліни включає:

- витяг з навчального плану;
- мету та завдання навчальної дисципліни;
- компетентності, які має сформуувати аспірант;
- програмні результати навчання;
- інформацію про викладацький склад;
- зміст лекційного та практичного курсу;
- тематику самостійної та індивідуальної роботи;
- вимоги до виконання індивідуальних завдань;
- систему та критерії оцінювання результатів навчання;
- положення про політику академічної доброочесності та відвідуваність занять;
- список навчально-методичного забезпечення та літератури, значна частина якого розміщена на Освітньому порталі КНУБА <http://org2.knuba.edu.ua>. або доступна у відкритих ресурсах.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері технологій захисту навколишнього середовища, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері технологій захисту навколишнього середовища та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

Програмні результати навчання

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми охорони навколишнього середовища державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми захисту довкілля з врахуванням екологічних, економічних та правових аспектів.

РН06. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження із захисту навколишнього середовища та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері технологій захисту навколишнього середовища, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати загально-інженерні та спеціальні навчальні дисципліни з технологій захисту навколишнього середовища у закладах вищої освіти.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

Змістовий модуль 1. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ АСПІРАНТА

Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу

План лекції:

1. Засади вищої освіти в Україні та світі

- Історичний розвиток університетів: від Болонської та Паризької моделей до сучасних глобалізованих університетів.
- Сучасні тенденції: університет 4.0, інтернаціоналізація, цифровізація, трансдисциплінарність.
- Освітньо-науковий рівень: особливості підготовки аспірантів, роль досліджень.

2. Університет як інтелектуальний центр суспільства

- Класичний університет: концепції В. Гумбольдта (дослідницький університет) і Дж. Ньюмена (ліберальний університет).
- Сучасний університет: поєднання науки, освіти й інновацій; функції: навчальна, дослідницька, культуротворча, громадська.

3. Аспірант як суб'єкт академічної культури

- Права та обов'язки аспіранта.
- Свобода вибору ВНЗ, програми, теми дослідження, наукового керівника.
- Академічна мобільність: міжнародні програми (Erasmus+, Fulbright, Horizon Europe).

4. Мета та завдання курсу «Академічна доброчесність та академічне письмо»

- Основний підхід: Writing across the Curriculum (WAC) та Writing in the Disciplines (WID).
- Мета: розвиток академічної культури, формування комунікативних навичок, здатність до наукового письма.
- Завдання:
 - ознайомити з принципами академічної доброчесності;
 - сформувати навички критичного мислення й аргументації;
 - навчити працювати з джерелами, цитувати, укладати бібліографію;
 - розвинути вміння створювати академічні тексти різних жанрів.

5. Основні поняття курсу

- Вища освіта, університет, академічна культура.
- Академічна свобода, інтелектуальна чесність, авторське право.
- Академічне письмо, науковий стиль, культура мовлення, бібліографія.
- Цитування, покликання, джерельна база, бібліотечні каталоги, онлайн-бази даних.
- Бібліографічні менеджери (Mendeley, Zotero, EndNote).

Тема 2. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі

План лекції:

1. Академічна культура та доброчесність у сучасному світі

- Принципи академічної етики: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність.
- Академічна свобода та відповідальність аспіранта, викладача, адміністрації.

2. Академічна нечесність: сутність і форми

- Плагіат як найпоширеніший прояв.
- Інші прояви: списування, фальсифікація, фабрикація, використання забороненої допомоги, підставні особи.
- Наслідки для науки, кар'єри та суспільної довіри.

3. Кодекси честі як механізм регулювання академічної культури

- Приклади кодексів честі у провідних університетах світу (Harvard, Oxford, MIT).
- Українські практики: нормативна база (Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту», накази МОН).
- Корпоративні етичні програми у професійному середовищі.
- Цитата Герхарда Зега: «Моральний кодекс – це транслятор фундаментальних принципів моралі у професійне середовище».

Тема 3. Інтелектуальна власність і плагіат. Формування академічної культури

План лекції:

1. Поняття інтелектуальної власності

- Витоки концепції: від Джона Локка до сучасних міжнародних конвенцій.
- Авторське право та суміжні права.
- Відкритий доступ (Open Access): Будапештська ініціатива (2002), Берлінська декларація (2003).

2. Плагіат як порушення академічної етики

- Види плагіату: дослівний, мозаїчний, прихований, самоплагіат.
- Навмисний і ненавмисний плагіат.
- Різниця між академічним плагіатом та помилками цитування.

3. **Механізми виявлення та запобігання плагіату**
 - Антиплагіатні системи: Unicheck, StrikePlagiarism, Turnitin.
 - Культура цитування як профілактика плагіату.
 - Рекомендації МОН України (2018) щодо запобігання плагіату.
4. **Академічна культура як результат виховання доброчесності**
 - Роль університету, наукового керівника, академічного середовища.
 - Формування ціннісних орієнтирів у науковця.

Змістовий модуль 2. УСНЕ Й ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ АСПІРАНТА. НАПИСАННЯ ТЕКСТУ

Тема 4. Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст

План лекції:

1. **Стилі сучасної української мови. Науковий стиль**
 - Ознаки наукового стилю: логічність, чіткість, об'єктивність.
 - Відмінність наукового стилю від художнього, публіцистичного, офіційно-ділового.
2. **Усне мовлення в науці**
 - Види: доповідь, презентація, лекція, дискусія, конференція.
 - Вербальні й невербальні засоби: інтонація, жести, міміка, тембр голосу.
 - Підготовка та репетиція публічного виступу.
3. **Писемне мовлення**
 - Основні жанри: стаття, монографія, есе, дисертація, підручник.
 - Логіка побудови наукового тексту: від проблеми – до висновків.
 - Вимоги: оригінальність, чіткість, доказовість.

Тема 5. Мова ділових паперів. Мистецтво самопрезентації

План лекції (розширений):

1. **Ділові документи в науковій та освітній діяльності**
 - Види документів: заява, автобіографія, резюме, характеристика, рекомендаційний лист, протокол, службовий лист.
 - Основні реквізити документів, вимоги до оформлення.
2. **Мистецтво самопрезентації**
 - Стратегії створення позитивного професійного образу.
 - Резюме та мотиваційний лист.
 - Написання дослідницької пропозиції (research proposal).
 - Академічне портфоліо аспіранта.

Змістовий модуль 3. РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ. УКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Тема 6. Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук

План лекції:

1. Правила цитування й оформлення покликань (APA, MLA, Chicago, ДСТУ).
2. Види цитат: пряма, непряма, скорочена, коментована.
3. Бібліографічний пошук: традиційні каталоги, електронні бібліотеки, міжнародні бази даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar).
4. Менеджери бібліографії: EndNote, Zotero, Mendeley.

Тема 7. Коректна робота з джерелами наукового дослідження

План лекції:

1. Принципи роботи з першоджерелами й вторинними матеріалами.
2. Правила введення цитат у текст.
3. Техніки перефразування та уникнення плагіату.
4. Переклад наукових текстів і посилання на перекладені джерела.
5. Міжнародні стилі цитування (APA, Harvard, Vancouver, Chicago).

6. Санкції за академічний плагіат в Україні та світі.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Плагіат у масовій культурі

Теоретичне питання:

- Поняття плагіату: сутність, ознаки, приклади з різних сфер.
- Види плагіату: буквальний, мозаїчний, ідейний, перекладний, самоплагіат.
- Приклади гучних судових справ у музиці, літературі, кінематографі.

Практичні завдання:

1. Рольова гра «Судовий процес над Led Zeppelin»
 - Розподіл ролей: адвокати, прокурори, присяжні, експерти, журналісти.
 - Попередня підготовка: кожна група вивчає матеріали (тексти статей, аудіозаписи, інтерв'ю).
 - Проведення «судового засідання» з аргументами «за» і «проти».
 - Вирок присяжних та обговорення: які докази виявилися переконливішими?
 - Рефлексія: які висновки можна перенести на академічне середовище?
2. Диспут «Межі допустимих запозичень у творчості»
 - Крок 1. Перегляд і порівняння фрагментів двох-трьох фільмів.
 - Крок 2. Визначення ознак наслідування, ремейку та плагіату.
 - Крок 3. Колективне формулювання критеріїв: «де закінчується натхнення і починається плагіат».
 - Крок 4. Написання короткого есе «Моя особиста межа дозволеного у творчості».
3. Творче завдання «Інтерпретація чи копія?»
 - Завдання: створити альтернативну версію відомого культурного продукту (вірш, пісня, логотип, плакат).
 - Презентація результатів у групі.
 - Голосування: чи можна вважати цю версію плагіатом чи оригінальною інтерпретацією?
4. Інтерактивні завдання:

Формат: *Квест «Кодекс честі»*

 - Суть: групи отримують набір «дилем» (наприклад, викладач помітив списування, студент не зробив посилання, колективна стаття з неправильним авторством). Завдання — знайти правильне рішення, спираючись на принципи доброчесності. Кожна правильна відповідь відкриває «ключ» до наступного рівня.
 - Результат: засвоєння ключових цінностей через ігрову симуляцію.

Формат: *Дебати «Чи можна уникнути плагіату повністю?»*

 - Суть: дві групи — «скептики» (вважають, що уникнути плагіату неможливо) та «оптимісти» (стверджують, що цілком реально). Кожна команда має аргументи, приклади, аудиторія голосує за найпереконливішу позицію.
 - Результат: розвиток критичного мислення, усвідомлення технік перевірки та коректного цитування.

Змістовий модуль 2. УСНЕ Й ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ АСПІРАНТА

Тема 2. Науковий стиль української мови: писемне мовлення

Практичні завдання:

1. Завдання «Два стилі – два світи» (розширене)
 - Написати текст на одну тему у двох варіантах (науковий і науково-популярний).
 - Додати третій варіант – «для соцмереж»: як пояснити цю ж тему в одному пості для неспеціалістів.
 - Обговорення: які стилістичні засоби відрізняють кожен формат?

- Рецензія на антологію «Ідея університету» Ознайомлення зі зразками рецензій (М. Мінаков та ін.).
 - Після написання рецензії аспіранти діляться текстами у групі.
 - Завдання: знайти 2 сильні сторони та 1 слабку сторону у роботі колеги.
 - Обговорення у форматі «круглого столу»: які критерії рецензії є універсальними, а які залежать від особистих уподобань автора.
2. Інтерактивне завдання:
- Формат: *Мозковий штурм + Конструктор тексту*
- Суть: групам дають «розрізаний» науковий текст (вступ, огляд літератури, методологія, результати, висновки — але перемішано). Вони мають зібрати текст правильно й аргументувати, чому так. Далі — створюють власний «міні-структурований абзац» за заданою темою.
 - Результат: вміння будувати логіку наукової праці.

Тема 3. Науковий стиль української мови: усне мовлення

Практичні завдання:

1. Міні-виступи (розширені)
 - Після виступу кожен отримує зворотний зв'язок за трьома критеріями: чіткість, переконливість, емоційність.
 - Завдання: перепідготувати виступ і покращити хоча б один із критеріїв.
2. Відеоаналіз (розширений)
 - Перегляд виступів на занятті.
 - Складання «чек-листа» з помилками й сильними сторонами.
 - Повторний виступ із виправленням недоліків.
3. Інтерактивне завдання:

Формат: *Workshop «Peer-review»*

 - Суть: кожна група готує короткий науковий абзац (2–3 речення) з дисертаційної теми. Інша група виступає як «рецензенти», дає коментарі щодо структури, аргументації, стилю.
 - Результат: формування навичок академічної взаємної підтримки та рецензування.

Тема 4. Мова ділових паперів: мистецтво самопрезентації

Практичні завдання:

- Написати резюме та мотиваційний лист для участі в міжнародному конкурсі.
- Додаткові підзавдання:
 - скласти «коротке резюме у форматі LinkedIn» (3–4 рядки);
 - придумати «заголовок-рекламу себе» (1 фраза, що підсумовує Вашу унікальність);
 - підготувати усну самопрезентацію на 1 хвилину.

Інтерактивне завдання:

- Формат: *Креативний проєкт «Університет майбутнього»*
- Суть: групи створюють візуалізацію (mind-map, плакат, презентацію) університету, де академічна доброчесність — головний принцип. Презентують у форматі пітчінгу.
 - Результат: закріплення ролі доброчесності в культурі вишу.

Змістовий модуль 3. РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ. УКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Тема 5. Культура оформлення наукового тексту: цитування, покликання, бібліографія

Практичні завдання:

1. Міні-твір «Призначення університету»
 - Після написання кожен аспірант перевіряє свій текст через антиплагіат-систему (Unicheck / StrikePlagiarism).
 - Обговорення: які технічні помилки спричинили збіг текстів?

2. Бібліографічний проєкт (розширений)
 - Укласти список джерел (алфавітний і систематичний).
 - Додати коротку характеристику кожного джерела (2–3 речення).
 - Скласти «візуальну бібліографію»: інфографіку з ключовими темами та авторами.
3. Практикум «Полювання за джерелами»
 - Кожен аспірант знаходить унікальне джерело й презентує його.
 - Додатково: скласти 1–2 запитання до джерела, які могли б стати основою дискусії.
 - В кінці формується «спільна база джерел групи».
4. Інтерактивні завдання:

Формат: *Рольова гра «Редакційна рада журналу»*

 - Суть: одна група — «автори», які подали статтю, інша — «редактори», які мають знайти порушення (неправильне цитування, сумнівні джерела, відсутність посилань). Завдання: домовитися про виправлення.
 - Результат: навичка коректного оформлення бібліографії та рецензування.

Формат: *Ділова гра «Важкий вибір»*

 - Суть: кожна група отримує кейс (наприклад: чи можна повторно використати власну статтю, чи додавати керівника як співавтора, якщо він не працював над текстом). Завдання — виробити колективне рішення й захистити його.
 - Результат: усвідомлення норм авторського права й академічної етики.

Індивідуальне завдання

1. Аналітичне есе

Тема: «Академічна доброчесність як фундамент сучасної науки» або інша за вибором.

Мета: сформувати здатність критично мислити та аргументовано висловлювати власну позицію.

2. Анотація та рецензія на наукову статтю

- Вибір статті з профільного фахового чи міжнародного журналу.
- Аналіз структури, аргументації та наукової новизни.
- Рецензія у формі *peer-review*.

3. Бібліографічний огляд (*Literature Review*)

- Пошук і систематизація 15–20 наукових джерел з теми дисертації.
- Критичний аналіз і виявлення «research gap».
- Оформлення бібліографії за міжнародними стандартами (APA, MLA, Chicago, ДСТУ).

4. Практичне завдання з цитування та покликань

- Переписати текст із вбудованими цитатами, дотримуючись правил APA / MLA / Chicago / ДСТУ.
- Виявити й виправити типові помилки цитування.

5. Написання наукової статті (фрагменту)

- Підготовка частини наукової статті (вступ, постановка проблеми, висновки).
- Редагування тексту відповідно до вимог журналів Scopus / WoS.

6. Підготовка усної наукової презентації

- Виступ на тему власного дослідження (10 хв.).
- Використання мультимедійних засобів.
- Розвиток навичок публічної комунікації та відповіді на запитання аудиторії.

7. Розробка грантової заявки (або проєктної ідеї)

- Вибір актуальної теми в межах дисертаційного дослідження.
- Опис проблеми, мети, завдань, очікуваних результатів.
- Оформлення заявки у форматі міжнародних грантових програм (*Horizon Europe, Erasmus+, НФДУ*).

8. Кейс-аналіз: плагіат у науці

- Вивчення реального випадку академічної недоброчесності.
- Аналіз наслідків для науки й репутації автора.
- Розробка рекомендацій для уникнення подібних поруше

9. Академічний elevator pitch

- Створіть відео до 2 хвилин з презентацією теми своєї дисертації.
- Мета: навчитися презентувати себе й дослідження стисло та переконливо.

10. Інфографіка / науковий постер

- Підготуйте постер у форматі конференції (A1).
- Мета: розвиток візуальної комунікації в науці.

11. Аналіз міжнародних дисертацій

- Порівняти структуру 2–3 докторських дисертацій (з різних країн).
- Виявити спільні й відмінні риси, зробити висновки для власної роботи.

12. Міні-дослідження з відкритими даними

- Використати відкриті наукові бази (наприклад, World Bank Data, Eurostat).
- Побудувати 2–3 графіки й дати аналітичний коментар.

13. Академічний блог / популяризаційний текст

- Написати невелику статтю для нефахової аудиторії («науково-популярний переклад» своєї теми).
- Мета: тренування science communication.

14. Академічне інтерв'ю

- Взяти інтерв'ю у викладача, науковця або практичного експерта з теми дослідження.
- Підготувати аналітичний звіт.

15. Створення e-portfolio

- Зібрати власні наукові здобутки (публікації, виступи, гранти, нагороди) у цифровому форматі (Google Sites / Notion).
- Мета: формування академічної цифрової ідентичності.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АСПІРАНТІВ

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, аспіранти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських

занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 % семестрової оцінки.

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне оцінювання			Модульний контроль	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА ДО КУРСУ

ДЖЕРЕЛА

Американська асоціація університетських професорів // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2016 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2016. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 257-258.

Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).

Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2018. – 32 с.

ПІДРУЧНИКИ, ПОСІБНИКИ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ

Авторське право для бібліотекарів: підручник / [Пер. з англ. О. Васильєва]. – К.: ТОВ «ІММ «ФРАКСІМ», 2015. – 196 с.

Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / С.І. Гальченко, О.З. Силка. – Черкаси: АММО, 2015. – 93 с.

Семеног О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О.М. Семеног, О.Л. Фаст. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 220 с.

Яхонтова Т.В. Основи англomовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців / Т.В. Яхонтова. – 2-ге вид. – Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.

Bailey S. Academic writing: a handbook for international students / S. Bailey. – 3rd ed. – London, New-York: Routledge, 2011. – 314 p.

Zobel J. Writing for Computer Science / J. Zobel. – 3rd ed. – London: Springer-Verlag London Ltd, 2014. – 285 p.

ЛІТЕРАТУРА

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с.

Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М. Бойченко // Філософська думка. – К., 2014. – № 5. – С. 110-122.

Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко // Софія. Гуманітарно-релігійнознавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. – № 1 (1). – С. 37-43.

Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики / О.О. Гуманенко // Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації». – Львів, 2015. – Вип. 1 (50). – С.15-20.

Євсєєва Г.П. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ, 2014. – № 8. – С. 54-62.

Кульчицька О.О., Дойчик М.В. Академія як простір свободи / О.О. Кульчицька, М.В. Дойчик // Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика» (м. Київ, 29–30 квітня 2016 р.) / ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики»; Наук.-навч. центр прикладної інформатики НАН України. – К.: ГО «ІОМІ», 2016. – С. 12-17.

Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні / П.О. Селігей. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. – 627 с.

Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням) / І.О. Тихонкова // Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. наук. пр.] / НАН України. – К., 2015. – Вип. 11. – С. 100-106.

Томахів М.В. Англомовний науковий дискурс: сучасний стан та перспективи подальших досліджень / М.В. Томахів // Одеський лінгвістичний вісник. – Одеса, 2015. – № 5. – С. 154-157.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.

Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. – Назва з екрану. – Режим доступу: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.

Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf.

Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу [Криворізький національний університет]. – Назва з екрану. – Режим доступу: ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.

Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>.

Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.

Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.

Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.

Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.

Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>. VAK.in.ua - Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. – Назва з екрану. – Режим доступу: vak.in.ua/.